

**Enige beschouwingen  
over de ontwikkeling van het  
Indonesisch Nationalisme op  
Sumatra's Westkust**

**H. BOUMAN**

3.192121

Bou

E

1921

Bou

E



ENIGE BESCHOUWINGEN  
OVER DE ONTWIKKELING VAN HET INDONESISCH  
NATIONALISME OP SUMATRA'S WESTKUST

CEK - 2001



323.192121  
Bou  
E

**ENIGE BESCHOUWINGEN OVER  
DE ONTWIKKELING VAN HET INDONESISCH  
NATIONALISME OP SUMATRA'S WESTKUST**

**PROEFSCHRIFT**

TER VERKRIJGING VAN DE GRAAD VAN DOCTOR  
IN DE LETTEREN EN WIJSBEGEERTE AAN DE RIJKS-  
UNIVERSITEIT TE LEIDEN, OP GEZAG VAN DE  
RECTOR-MAGNIFICUS DR C. C. BERG, HOOGLERAAR  
IN DE FACULTEIT DER LETTEREN EN WIJSBEGEERTE,  
TEGEN DE BEDENKINGEN VAN DE FACULTEIT DER  
LETTEREN EN WIJSBEGEERTE TE VERDEDIGEN OP  
WOENSDAG 1 JUNI 1949 TE 15 UUR

DOOR

**HENDRIK BOUMAN**

GEBOREN TE MAKASSAR

BIJ J. B. WOLTERS' UITGEVERSMAATSCHAPPIJ N.V.  
GRONINGEN — BATAVIA — 1949

PER. NEG. R. I.



## WOORD VOORAF

Bij de voltooiing van mijn proefschrift moge ik in het kort enige mededelingen doen over de totstandkoming van mijn studie.

In 1938 begon ik te Padang de werkzaamheden voor een proefschrift over het economisch program der Indonesische nationalistten. Prof. Dr. J. H. Boeke bleek bereid als promotor op te treden; ik stelde mij voor in mijn Europees verlof in 1942 te promoveren.

De oorlog, die zovele plannen doorkruiste, dwong mij het schrijven van mijn dissertatie uit te stellen. Ik zou er zelfs geheel van hebben afgezien, indien mijn echtgenote er niet in was geslaagd tijdens haar verblijf in het Tjidengkamp te Batavia mijn in Indonesië verzameld materiaal te redden.

Na mijn repatriëring in September 1946 stelde ik mij opnieuw in verbinding met Prof. Dr. J. H. Boeke, doch Prof. Boeke was toen in Indonesië.

Na overleg met Prof. Boeke en Prof. Mr. Dr. F. M. Baron van Asbeck besloot ik mijn studie in het bijzonder op de ontwikkeling van het Indonesisch nationalisme op Sumatra's Westkust te richten. Tenslotte verklaarde Prof. Dr. T. H. Milo zich bereid als mijn promotor op te treden.

Gaarne betuig ik mijn dank aan hen, die mij met raad en daad terzijde stonden; vooral aan de oud-adviseur voor Inlandse Zaken de Heer E. Gobée en de oud-Resident van Sumatra's Westkust de Heer B. H. F. van Heuven.

Het is niet wel mogelijk hier uit te drukken wat ik aan mijn Vrouw ben verschuldigd; aan haar steun heb ik in de jaren van voorbereiding van deze studie zeer veel te danken.



# I N H O U D.

Blz.

## I. INLEIDING.

§ 1. Nationalisme als streven naar onafhankelijkheid en als levensbeschouwing . . . . .	1
§ 2. Het oordeel over nationalistische stromingen .	3
§ 3. Enkele opmerkingen over het onderzoek naar het Indonesisch nationalisme . . . . .	6
§ 4. Ontwikkeling van het Indonesisch nationalisme	8
§ 5. Belangrijkheid van Sumatra's Westkust . . .	12

## II. EVOLUTIE EN REVOLUTIE OP SUMATRA'S WESTKUST.

Overzicht van het politiek-sociale deel van het Suma- tra's Westkust Rapport . . . . .	13
---	----

## III. HET INDONESISCH NATIONALISME OP SUMATRA'S WESTKUST.

A. Adatgroep en streeknationalisme . . . . .	31
§ 1. Stambewustzijn en lokaal nationalisme . . . . .	31
§ 2. Verschil tussen nationalisme en nationalistische beweging . . . . .	32
§ 3. De adatgroep en het Nederlands gezag . . . . .	34
§ 4. De adatgroep en de actie der extreme groepen .	37
§ 5. Gehechtheid aan de adat . . . . .	39
§ 6. Adatgroep en streeknationalisme . . . . .	40
§ 7. Adatgroep en Indonesisch-nationalistische actie	41 ✓
B. De Islam als werkzame factor voor het doorbreken van het streeknationalisme . . . . .	42 ✓
§ 1. De Islam als nationaal symbool . . . . .	43
§ 2. Het in het nationalisme aanwezige element van afsluiting voor vreemde invloeden sterk in de Islam te vinden . . . . .	44
§ 3. Islam evenals nationalisme onverzoenlijk tegen- over vreemde overheersing . . . . .	44
Gevoeligheid voor critiek op de Islam . . . . .	46
Wantrouwen tegenover verering van niet- Islamietische elementen in het nationaal ver- leden . . . . .	48 ✓
Vijandige houding tegenover het Christendom .	52
Critiek op de achterstelling van het Mohamme- daans recht . . . . .	52

